

Europa, sigues fidel a la nostra casa comuna

Atès que la crisi energètica mundial i els conflictes estan posant de manifest, una vegada més, la vulnerabilitat del nostre continent, instem a la Unió Europea (UE) que es mantingui fidel als seus valors fundacionals de dignitat humana i drets fonamentals, i que es fixi objectius ambiciosos per salvaguardar el present i el futur. Exigim una acció climàtica justa que protegeixi ara els més vulnerables i garanteixi els drets de les generacions futures, la qual cosa inclou l'eliminació gradual dels combustibles fòssils.

Des de la seva fundació, fa gairebé 70 anys, la Unió Europea ha estat pionera en la protecció dels drets humans. Des de la dècada del 1970, Europa ha liderat l'acció climàtica i mediambiental, entre altres coses, mitjançant el Protocol de Kyoto i l'Acord de París. Ha demostrat que el canvi guiat per la recerca del bé comú no és només possible, sinó essencial: l'eliminació gradual del carbó, l'inici de la rendició de comptes dels contaminadors i l'establiment de nous marcs ambiciosos, com el Pacte Verd Europeu.

Tot i les nombroses crisis mundials a què ens enfrontem, això no ha d'amagar la necessitat urgent d'aturar el col·lapse climàtic seguint el camí de la reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle. Europa s'enfronta a una elecció difícil: liderar l'eliminació gradual dels combustibles fòssils o alinear-se amb les empreses més contaminants, responsables de la meitat de les emissions mundials de carboni.¹

Manifestem la nostra profunda preocupació pel fet que la UE estigui desmantellant actualment la seva pròpia legislació i donant l'esquena al paper de líder mundial en matèria climàtica. Massa sovint, la «simplificació de la legislació» ha donat lloc a la desregulació, per exemple, a través de l'actual legislació «Òmnibus»²: endarrerint els compromisos climàtics, augmentant la dependència dels combustibles fòssils, debilitant la diligència deguda i retallant les garanties socials i mediambientals.

Alcem la veu contra la injustícia, solidaritzant-nos amb els qui fugen de la violència i pateixen les conseqüències de la crisi climàtica, de l'extractivisme i dels conflictes alimentats per la dependència dels combustibles fòssils. La UE ha de recordar els valors i els principis fundadors: la protecció dels drets humans i la preservació de la pau. Per això, és fonamental adoptar mesures decisives que accelerin la transició cap a l'abandonament dels combustibles fòssils.

La cura de casa nostra comuna: un imperatiu moral

En els darrers anys, els líders religiosos de les principals religions del món s'han unit per instar la comunitat internacional que respongui amb urgència a la crisi climàtica i protegeixi casa nostra comuna". Al Gènesi, s'insta la humanitat a «cultivar i cuidar el jardí» (Gènesi 2:15).

Per als cristians, la cura de la creació no és opcional, sinó que és «part essencial d'una existència virtuosa» (*Laudato Si'*, 217).⁴ Avui, la lectura dels «signes dels temps» (*Gaudium et Spes*, 4) i el manament cristià de «estimeu-vos els uns als altres» ens porta a preguntar-nos: Què significa estimar el proïsme en un moment de crisi ecològica cada vegada més greu, que afecta de manera desproporcionada els més pobres?

Hem d'abordar qüestions morals urgents sobre la responsabilitat, la rendició de comptes i les estructures que perpetuen el mal. El Papa Francesc va advertir que «la tecnologia basada en combustibles fòssils molt contaminants [...] necessita ser reemplaçada progressivament i sense

demora» (*Laudato Si'*, 165). Seguir ampliant la producció de combustibles fòssils, que devasten tantes vides i mitjans de subsistència, és perpetuar el que el papa Joan Pau II va anomenar «les estructures del pecat» (*Sollicitudo Rei Socialis*, 36), és a dir, aquells sistemes socials, econòmics i polítics que tenen les seves arrels en un «desig de lucre excésiu» (ibíd., 47) i propaguen la injustícia.

El papa Lleó XIV, en el seu missatge a la COP30, es va fer ressò dels més vulnerables: «Per ells, el canvi climàtic no és una amenaça llunyana, i ignorar aquestes persones és negar la nostra humanitat compartida». Sabem que les comunitats vulnerables al canvi climàtic no només es troben al Sud Global, sinó també a Europa, incloent-hi les persones grans en risc per la calor extrema, les persones sense llar, agricultors les collites dels quals són destruïdes per sequeres, inundacions i tempestes cada vegada més freqüents i intenses, les dones i els nens, les persones amb malalties subjacents, les persones que viuen en situació de pobresa energètica i les més afectades per la crisi del cost de la vida.

Ser fidel a Europa significa defensar la dignitat de cada ésser humà i el valor intrínsec de tota la creació i actuar amb valentia i urgència davant de la crisi ecològica. Significa dur a terme una transició justa i ràpida, deixant enrere els combustibles fòssils i avançant cap a una economia circular basada en energies renovables per tal de protegir la nostra casa comuna.

Les comunitats religioses europees demanen acció

Inspirats per la necessitat imperiosa de cuidar la creació i en consonància amb el Manifest recent dels Bisbes del Sud Global⁶, nosaltres, les comunitats religioses europees, juntament amb totes les persones de bona voluntat, fem una crida a l'acció. Després de la primera conferència sobre l'eliminació gradual dels combustibles fòssils, en què Europa va tenir una participació significativa, **instem als líders de la UE que responguin a la immensa majoria dels seus ciutadans que donen suport a una acció climàtica més ferma⁷ i a:**

- **Posar fi immediatament a tota activitat d'exploració de combustibles fòssils i eliminar progressivament l'extracció de carbó, petroli i gas**, tal com ha assenyalat l'Agència Internacional de l'Energia. **Retirar els permisos per a noves infraestructures de combustibles fòssils**, que resulten costoses i arriscades. Rebutjar les solucions falses, com ara les tecnologies d'eliminació de carboni sense suport científic i els crèdits de carboni internacionals.
- **Elaborar una estratègia per posar fi a la dependència de la UE dels combustibles fòssils** i eliminar progressivament el carbó per a 2030, el gas per a 2035 i el petroli per a 2040. Establir un full de ruta a escala de la UE per eliminar progressivament la producció, la importació i el consum de combustibles fòssils, d'acord amb els principis científics i d'equitat, i integrar aquests objectius i terminis a la seva Contribució Determinada a Nivell Nacional (NDC).
- **Eliminar les subvencions als combustibles fòssils i introduir un impost permanent sobre els beneficis de les empreses de combustibles fòssils**. Destinar els ingressos procedents dels impostos sobre els beneficis dels combustibles fòssils a la transició energètica, incloent-hi el suport a mesures específiques de protecció del consumidor que garanteixin el dret a l'energia de les llars i les empreses vulnerables, alhora que es fomenta l'estalvi energètic.

- **Donar prioritat al finançament d'una transició socialment justa en el proper pressupost de la UE** (Marc Financer Plurianual), de conformitat amb el principi de «no fer mal significatiu». Augmentar considerablement la inversió en eficiència energètica, electrificació i energies renovables, respectant els drets dels pobles indígenes i les comunitats locals. Estalviar recursos, donant suport fermament a la descentralització i la suficiència¹⁰, i posar en marxa el Fons Social pel Clima. Garantir una transició justa per als treballadors, la diversificació econòmica, una protecció social sòlida i un diàleg social inclusiu.
- **Donar suport a l'eliminació gradual dels combustibles fòssils a nivell mundial proporcionant finançament climàtic ambiciosa i accessible** en forma de subvencions, en lloc de préstecs, alhora que s'augmenta el finançament destinat a l'adaptació i les pèrdues i danys. Alliberar recursos perquè el Sud Global pugui invertir en l'acció climàtica, mitjançant la cancel·lació dels deutes insostenibles i el suport a una fiscalitat justa, entre altres mesures, mitjançant una participació visionària a les negociacions del Conveni de les Nacions Unides sobre Fiscalitat.

La responsabilitat històrica i l'oportunitat d'Europa

Com el primer continent a adoptar una economia basada en combustibles fòssils, Europa té la responsabilitat històrica i l'oportunitat de liderar la transició cap a una nova era sense combustibles fòssils. El benestar de totes les persones està en joc. Ja ens enfrontem als primers indicis del caos climàtic i els nostres fills continuaran patint conseqüències encara pitjors, tret que posem fi amb urgència a l'ús dels combustibles fòssils.

Teniu la responsabilitat sense precedents de triar el camí del valor, de la pau i del bé comú.

Com va dir el papa Lleó XIV: «Déu ens preguntarà si hem cultivat i cuidat el món que Ell va crear... Quina serà la nostra resposta?»¹¹

Us assegurem que resarem per la vostra important missió, esperem amb interès seguir dialogant amb vosaltres i estem disposats a col·laborar amb vosaltres per construir un futur en què tothom pugui prosperar.

Signataris:

Movimiento Laudato Si'
 Caritas Europa
 CIDSE
 Jesuit European Social Centre (JESC)
 Justicia y Paz Europa
 Nueva Humanidad - Movimiento Internacional de los Focolares
 Pax Christi International

Departamento de Ecología Integral, Conferencia Episcopal Española, España
 CCFD-Terre Solidaire, Francia
 FOCSIV, Italia
 KOO, Austria
 Trócaire, Irlanda
 Fundación Lanza, Italia

ACLI (Asociación Cristiana de los Trabajadores Italiano) Italia
FAI ACLI (Federación ACLI Internacional), Italia
Jesuitas francófonos - Provincia de Europa Occidental (Francia, Bélgica, Luxemburgo y Grecia)
Provincia Euro-Mediterránea de los Jesuitas (Italia, Malta y Rumania)
Centro Jesuita por la Fe y la Justicia, Irlanda
Horizont3000, Austria
Missionsprokur St. Gabriel International of the Steyler Missionaries, Austria
Christians for Future, Alemania
Iniciativa Cristiana por la Justicia Climática, Alemania
Eco Congregación de Irlanda, Irlanda
Welthaus Graz, Austria
Welthaus Vorarlberg, Austria
Asociación Intercultural Laudato Si', Luxemburgo
Centro Hélène y Jean Bastaire, Francia
Asociación de Misioneros y Religiosos de Irlanda (AMRI), Irlanda
Misioneros Montfort, Italia
Eglise Verte, Francia
Centro de Investigación y de Acción Social (CERAS) Francia
Academia por una Ecología Integral, Francia
Comunidad del Diaconado en Italia, Italia
Movimiento Scout de Católicos Adultos (MASCI) Italia
Delegación Diocesana de Ecología Integral, Diócesis de Mérida-Badajoz, España
Red Laudato Si', República Checa
Cántico al Sol, Hungría
Justicia y Paz Sinodal - Comisión Grecia, Grecia
Justicia y Paz (Cataluña) España
Acción Católica Italiana, Italia
Pax Christi Italia, Italia
Ecockerk, Bélgica
Comisión Diocesana de Ecología Integral, Archidiócesis de Madrid, España
Centre Avec, Bélgica
Fondacio Francia, Francia
Lucha y Contemplación, Francia
Fondacio International, Francia
Jesuitas en los Países Bajos (Flandes y Países Bajos)
Iniciativa de Cristianos por Europa (IXE)
Curia General de los Jesuitas - JPIC - Italia

Société des Gilles du Cœur de Marie Province de France-Suisse, Francia
Plataforma Ecosocial Laudato Si' Málaga, España
Servicio Jesuita para los Refugiados - Europa
Equipo de Coordinación Nacional de la Comunidad Mundial de Meditación Cristiana en Francia,
Francia
Departamento de Ecología Integral del Arzobispado de Barcelona, España
Comisión diocesana de Ecología Integral - Vitoria, España
Movimiento Renacer Cristiano - Italia
Unión de Superiores Mayores de Italia (USMI), Italia
Red JPIC de la CJ España, España
Delegació Ecologia i cura de la Creació. Bisbat de Mallorca
Delegación de Ecología Integral de Navarra
Siquem CB La Rioja
HIJAS DE LA CARIDAD DE SAN VICENTE DE PAUL ESPAÑA NORTE

Eje de Justicia, Paz e Integridad de la Creación (JPIC) de la Provincia Vedruna Europa
Red Internacional de solidaridad Agustina Recoleta ARCORES
Karit Solidarios por la Paz
Comunidad Cristiana de Base de Siquem
Diócesis de Salamanca
Departament Ecologia Integral Bisbat de Sant Feliu de Llobregat
Comisión General Justicia y Paz España
Secretariado para el Cuidado de la Creación - Córdoba
REDES-Red de Entidades para el Desarrollo Solidario
Delegación de Ecología Integral de la Archidiócesis de Zaragoza
Congregación Romana de Santo Domingo. Comision JPIC
Delegación diocesana para la ecología integral - Archidiócesis Mérida-Badajoz
Delegació pastoral d'ecologia i cura de la Creació - Bisbat de Mallorca

Notas/Referencias:

1. El 2024, 32 empresas van ser responsables de més de la meitat de les emissions mundials de CO₂ procedents dels combustibles fòssils i el ciment. Font: InfluenceMap, 2026: Carbon Majors: <https://carbonmajors.org/briefing/Carbon-Majors-2024-Data-Update-35466>
2. Comissió Europea, Simplificació de la normativa de la UE: <https://www.consilium.europa.eu/es/policies/simplification/>
3. CMNUCC, octubre de 2021: Líders Religiosos i Científics de Tot el Món Fan un Crida Prèvia a la COP26: <https://unfccc.int/news/world-religious-leaders-and-scientists-make-pre-cop26-appeal>
4. *Laudato Si'* - Sobre la Cura de la Casa Comuna, publicada el 2015, és l'encíclica del papa Francesc en què explica com la humanitat s'enfronta a una crisi complexa, tant social com mediambiental, i com la cura de la creació és part integrant de la fe cristiana. Disponible a: https://www.vatican.va/content/francesco/es/encyclicals/documents/papa-francesco_20150524_enciclica-laudato-si.html
5. Vatican News, novembre de 2025: El Papa als bisbes a la COP30: <https://www.vaticannews.va/en/pope/news/2025-11/pope-leo-xiv-videomessage-cop30-amazon-global-south-bishops.html>
6. Manifest de les Esglésies del Sud Global per La nostra Casa Comuna: Cap a la Pau amb la Creació – Un Cridat Urgent a una Transició Justa Més enllà dels Combustibles Fòssils, març de 2026: <https://laudatosimovement.org/es/news/los-lideres-catolicos-del-sur-del-mundo-y-de-europa-reclaman-una-transicion-justa-mas-alla-de-los-combustibles-fosiles/>
7. Enquesta de l'Eurobaròmetre sobre el canvi climàtic, juny de 2025: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3472>
8. AIE, Emissions Netes Zero per 2050: <https://www.iea.org/reports/net-zero-by-2050>
9. Comissió Europea, 2021, Principi de No Fer Dany Significatiu: https://knowledge4policy.ec.europa.eu/glossary-item/do-no-significant-harm_en
10. Escenari CLEVER (Collaborative Low Energy Vision for the European Region), una visió col·laborativa de baix consum energètic per a Europa: <https://clever-energy-scenario.eu/>
11. Vaticà, Discurs del papa Lleó XIV als participants a la conferència «Brindant Esperança», octubre de 2025: <https://www.vatican.va/content/leo-xiv/en/speeches/2025/october/documents/20251001-conferenza-mariapoli.html>